

ارمغان سالکی

مجموعه اشعار عارفانه، مدایح و مراثی

تالیف:

حجه الاسلام حاج میرزا محمد سالکی

www.karpi.ir

۱۳۹۰

سرشناسه	:	سالکی، محمد، ۱۲۷۶ - ۱۳۴۶.
عنوان و نام پدیدآور	:	ارمغان سالکی: مجموعه اشعار عارفانه، مذایح و مراثی/ تالیف محمد سالکی.
مشخصات نشر	:	بابل: کاری، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	:	۹۷ ص.
شابک	:	978-600-90483-7-3 ریال: ۱۸۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
موضوع	:	شعر مذهبی -- قرن ۱۴
موضوع	:	شعر فارسی -- قرن ۱۴
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۰ الف ۴ / PIR۷۷۰۴
رده بندی دیویی	:	۸۶۱/۶۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۲۳۰۵۲۸۲

www.karpi.ir

ارمغان سالکی

مجموعه اشعار عارفانه، مذایح و مراثی
سراینده: حجه الاسلام و المسلمین حاج میرزا محمد سالکی
ناشر: کاری

نوبت چاپ: اول/ ۱۳۹۰

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

ناظر چاپ: جاسم چرم زاده (نشر کاری)

طرح جلد: مسعود فلاح زاده

لیتو گرافی: شایگان

چاپ: رضایی

صحافی: کیان

نشانی ناشر: بلوار جانبازان، خیابان تختی، حر ۱۲، ساختمان آبادانا، طبقه سوم

کد پستی ۴۷۴۱۶-۴۷۱۸۲، بابل، ایران

تلفن ۳۲۶۶۱۲۶ - ۰۹۱۱۴۱۱۵۳۳۹

rezacharamzadeh@yahoo.com

ISBN: 978-600-90483-7-3

قیمت: ۱۸۰۰ تومان

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۱۱
در توحید	۱۵
عفو خدا	۱۶
باغ هستی	۱۶
توحید	۱۷
در منقبت مولای متقیای علی (ع)	۲۰
قصیده در مدح مطلوب کل طالب اسداله الغائب حضرت علی (ع)	۲۳
راز و نیاز	۲۴
عرض نیاز با بی نیاز	۲۶
بزم عشق	۲۷
در مدح امام رضا (ع)	۲۹
جام عشق	۳۱
صبح عشق	۳۳
حمله عشق	۳۴
محشر عشق	۳۵
معراج عشق	۳۶
مات عشق	۳۷
یوسف بطحاء	۳۸
ره عشق	۴۰
آرزوی وصال	۴۱
سوز عشق	۴۲

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۴۷	گداز عشق
۴۸	نرد عشق
۵۰	پیکر خونین
۵۱	سرپر شور
۵۳	مسلم
۵۴	گنج محبت
۵۵	مشکل دل
۵۵	امید وصل
۵۶	اندرز
۵۷	ره عشق
۵۸	آفت جان
۵۹	اشک غم
۶۰	سوزش جان
۶۱	شکوه زندگی
۶۳	عمر غم
۶۵	دل تنگ
۶۶	شکوه از ابناء دوستان
۶۸	آرزوی عاشق
۶۹	اشعاری بمناسبت ارتحال مرحوم واسعی
۷۰	اشعاری در استقبال از بیماری سرطان زبان
۷۱	چشم گنه کار

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷۴.....	ناله دل
۷۵.....	اشعاری برای دوست عالیقدر آقای سید غلامرضا سعیدی
۷۵.....	اشعاری در پاسخ رقعہ تبریک سال ۳۳۳ شمسی به آقای حاج سیدرضا سعادت
۷۷.....	اشعاری در پاسخ مرقومہ جناب آقای سیدعباس غفاری
۷۸.....	استقبال از بدل جان در برابر محبت کسان (مهرورزی فتمیل در بیماری سرطان زبان)
۸۱.....	قطعات
۸۲.....	مکتوب در تقدیم عکس بدوست (آقای محوی)
۸۳.....	اشعاری بمناسبت وعید ملاقات یکی از دوستان (آقای شہسواراتی) و تخلف از وفا
۸۴.....	ایضاً
.....	ضمائم

بنام خدا

مقدمه کوشنده

آنچه که کوشنده را جسارت بخشید تا در تنظیم و چاپ این دفتر اهتمام ورزد نه بضاعت ادبی بوده است و نه انگاره شناخت و سنجش شعر، حدود چهل سال است که از درگذشت پدر میگذرد و هر بار که فرصت دیدار با دوستان همدل و فاضلش دست میدهد، ما را از تأخیر در نشر آثار قلمی آن فقید مورد سؤال قرار میدهند سنگینی بار ملامت دوستان از یک سو و احساس روز افزون گناه در انجام سفارش پدر در جمع آوری و چاپ نوشته‌هایش از سویی کوشنده را بر آن داشت که اولین گام را در امثال توصیه علاقمندان آن عزیز برداشته تا تنظیم و چاپ دفتر اشعارش را آغازی بر اهتمام انتشار همه آگارش نماید. کوشنده این دفتر از قلت بضاعف خود در تنظیم و حاشیه نگاری بعضی از اشعار و توضیح اشارات و کنایات برخی از ابیات و آیات شریفه قرآنی و ذکر معانی کلمات و اصطلاحات عرفانی بخوبی آگاه میباشد اما امید و انتظار غمض عین از صاحب نظران بر بعضی نقائص جزئی و قابل چشم پوشی و تذکر مفید و جدی این عزیزان در تصحیح همه اشکالات و ایرادات اصولی، ما را مساعدت خواهد کرد که در چاپ بعدی این دفتر دقیق‌تر بوده تا در رهگذر این انتقاد مجموعه‌ای بهتر و شایسته‌تر تقدیم حضور شیفتگان ادب و فرهنگ نماییم.

«ع حال»

اندک سالی نیست که از در گذشت پدر بزرگوارمان میگذرد. با گذشت این سالها یاد او نه تنها در دل فرزندان و فامیل زنده مانده است، بسیاری از دوستان و معاشران و آشنایان از شهر زادگاهش بابل و دیگر نقاط مملکت پیوسته از او و آثار فکری و قلمی‌اش پرسش می‌کنند و همانگونه که خاطره او را تجدید می‌نمایند ما را مورد سؤالی سرزنش آلود قرار میدهند که چرا تاکنون از او اثر یا نوشته‌ای بصورت ماندگار عرضه نشده است. در واقع دوستانی که حال و حضور مرحوم پدرمان را درک کرده‌اند به این تکلیف توجه‌مان داده‌اند که دریغ است اگر از همه زحمات و کوششهای آن مرد عالم و عارف هیچ بجای نماند. بنابر احساس این وظیفه بر آن شدیم که از مجموعه آثار اعم از دست نوشته‌های نوار سخنرانی‌هایی که در اواخر حیاتش بانگیزه تنظیم و تألیف ایراد کرده بودند و یا پیش نویس نیمه تمام یا بعضاً کامل کتابهایی که قصد نشر آن را داشته‌اند ابتدا یکی را که مستلزم کار کمتری از ترتیب یا تصحیح باشد انتخاب و ارائه نماییم.

الهایه دفتر اشعار پدر را مهیاتر دیدیم زیرا با خطی بسیار زیبا و دلنشین و وسواسی در نگارش و صورت بندی اوراقی دفتر که شیوه‌کار او بود نوشته و تنظیم گردیده است. بی‌مناسبت نیست اشاره شود که همین وسواس در کتابت و توجه موشکافانه‌اش به رعایت قواعد خط و نگارش عامل بازدارنده‌ای در سرعت سیلان و پیوستگی اندیشه‌هایش بود، بوجهی که کتابت تفکراتش را دشوار می‌ساخت، برای غلبه بر این دشواری سلسله برنامه‌های سخنرانی از پیش تنظیم شده‌ای روی نوار ضبط نمود تا به کمک علاقمندان نوشته شود که برخی تألیف ولیکن منتشر نگردیده است. اینکه دفتر شعر او را جهت تقدیم به محضر دوستان برگزیده‌ایم بر این عقیده بوده است که شعر واجد کلیت و خصلتی دیگر است. آثار هنری و بیش از همه شعر جلوه گاه وجود معنوی و هستی انسان است. هستی با بساطت و ژرفای خود آنطور که مرتبه کمال انسان را در عرصه وجود تعیین می‌کند

بیشتر در نمود هنری قابل تجلی است. اگر یک اثر علمی یا فلسفی را بتوان نمایشی از اندیشه و نگرش معقول به گمان آورد بی تردید شعر بصورت برداری از علم و هنر و در واقع جلوه گاه آگاهی‌های حصولی و حضوری مطرح می‌شود و از اینرو با کل هستی و تعلقات انسان یعنی با درون و بیرون وجود در ارتباط است. بر این باور و به انگیزه زنده داشت یاد پدر دفتر اشعارش را برای طبع و نشر آماده ساختیم.

مطالعه این دفتر گذشته از القاء مفاهیم و مضامین دل انگیز عارفانه و اشاراتی زیبا و هنرمندانه به آیات شریفه قرآن و احادیث نبوی و قصص مذهبی و نیز قطعات و غزلیاتی چند آشکارا ترجمان دلباختگی و شیفتگی پدر در طریق وصال معشوق و مجاهدت پنهانی او در این گذرگاه بوده است. مجاهدت و سیری که گرچه بعضی از دوستان درد آشنا و محرم او را موفق و مرتبط می‌پنداشته‌اند خود آن بزرگوار عطش آلود و دلسوخته می‌نموده است. به بیان دیگر چه در بعد نظری و چه در طریق عملی به دور از شائبه تعلقی انسانی متوجه و معطوف بوده است. در زندگی عملی و در کشمکش‌های پیرامون خود نیز منشی منعطف و صمیمی، سرشار از عشق و خلوص داشت و اگر چه مرعوب ارباب قدرت و منزلت نبود مجذوب مردمان عامی و عادی بود. به حفظ وصیانت پیوندهای الفت و محبت و رفع زنگار کدورت و بد انگاری عمیقاً پای بند بوده و خود در این رهگذر یکسویه عمل میکرد و با الهام و استناد به روایات و دستورالعمل‌های اخلاقی به عکس‌العمل و پندار بدخواهان اعتنائی نداشت تا جائیکه ابتلاء به سرطان زبان را که موجب پایان یافتن قهری کدورتی از او شده بود نعمت حضرت باری و موهبت الهی رقم زد آنطور که درد و قطعه شعر فارسی و عربی به آن اشاره شده است. با امثال امر دوست دانشمندی که فرمود در مقدمه‌ای که بعنوان شرح حال آن بزرگوار می‌نویسد حق فروتنی ندارید، بی تکلف باید گفت، مرحوم حجه الاسلام سالکی اگر به فصاحت و بلاغت در بیان و عظمت تفکرات فلسفی عرفانی‌اش بارز بود در قلمرو اخلاق و ادب نیز سرآمد و شاخص بوده است. و

این همه را مرهون تربیت در خانواده علم و ایمان و تلمذ در محضر اساتیدی بزرگ بوده است که اجمالاً از آن بزرگان ذیل یاد می‌شود:

او مقدمات را در خدمت مرحوم شیخ محمود صبوری، فقه و اصول را در قم در محضر مرحوم حاج شیخ عبدالکریم حائری، ادبیات را در مشهد نزد مرحوم ادیب نیشابوری و حکمت را در تهران نزد مرحوم میرزا مهدی آشتیانی رضوان الله علیهم آموخت و از شاگردان ممتاز و مورد توجه مرحوم ادیب نیشابوری بوده است. پس از فراغت از تحصیلات حوزوی یاد شده به توصیه پدر (مرحوم سیف الاسلام) نخستین دوره دانشکده الهیات در رشته فلسفه اسلامی آن زمان را در دانشگاه تهران نیز گذرانده و با اخذ لیسانس نائل گردید. با اکتفا به همین اختصار از شرح حال پدر از برادر ام آقای عبدالحسین سالکی از جانب همه فامیل و دوستان سپاسگزارم که نه تنها با توضیحات و تحشیه که بر این دفتر افزوده آن را به شکل مناسب تری در آورده‌اند، بعنوان یک آغاز همتی بکار بسته‌اند بر این امید که در گردآوری و تنظیم و نشر برخی دیگر از آثار پدر این آغاز را به تمام پایان بخشند. انشا..

دکتر محمود سالکی